

Udskriftsdato: 13. december 2025

VEJ nr 11 af 03/02/2010 (Gældende)

Vejledning om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Indenrigs- og Socialmin., j.nr. 2009-8245

Vejledning om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder

1. Indledning

Indenrigs- og Socialministeriet har udstedt bekendtgørelse nr. 152 af 3. februar 2010 om kommuners mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder, der træder i kraft 15. februar 2010.

Bekendtgørelsen erstatter Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 918 af 30. september 2005 om kommuners mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder.

2. Kommunens gæld til forsyningsvirksomhederne må ikke overstige kommunens likviditet

Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder, opgjort ud fra kommunens årsregnskab, ikke må overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang.

I bekendtgørelsens § 1, stk. 2, er fastsat regler for opgørelsen af kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder. Gælden opgøres ud fra kommunens årsregnskab som summen af kommunens negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder.

For hvert forsyningsområde opgøres gælden som kommunens negative mellemværende med det pågældende forsyningsområde set under ét. Eksempelvis inden for varmforsyningsområdet foreligger der en gæld, såfremt kommunens mellemværende med alle kommunens varmforsyningsanlæg regnet under ét er negativ. De øvrige områder opgøres på samme måde.

Kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder opgøres herefter som summen af de negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder. Eventuelle kommunale tilgodehavender (positive mellemværender) på visse forsyningsområder kan således ikke modregnes i gælden (negative mellemværender) på andre forsyningsområder.

Der indgår tre forskellige forsyningsområder i opgørelsen, svarende til følgende tre funktioner i det kommunale årsregnskab, jf. »Budget og regnskabssystem for kommuner«:

9.35.31		Gasforsyning
9.35.33		Varmeforsyning
9.35.35,	grp	Affald
001-006		

Afgrænsningen er foretaget således, at alene kommunale forsyningsvirksomheder, som er en del af den kommunale forvaltning, kan indgå i opgørelsen af kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder.

Kommunens likvide beholdninger opgøres i henhold til bekendtgørelsens § 1, stk. 3, ud fra det kommunale årsregnskab som summen af saldiene på funktionerne 9.22.01 9.22.11 tillagt deponerede beløb vedrørende forsyningsvirksomheder, jf. § 6 i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Hertil kan tillægges ledigt kassekredittræk opgjort ved regnskabsårets slutning (dvs. den 31. december). Opgørelsen heraf sker efter reglerne i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

3. Gæld og tilgodehavender mellem kommunen og de kommunale forsyningsvirksomheder skal forrentes med en rente svarende til markedrenten

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 2, stk. 1, indebærer, at kommunens gæld til og tilgodehavender hos de kommunale forsyningsvirksomheder skal forrentes med en årlig rente svarende til markedrenten. Der er ikke i bekendtgørelsen indsat nærmere bestemmelser for opgørelse af markedrenten. Det skyldes et

ønske om at sikre kommunerne en adgang til at tilpasse forrentningen af deres mellemværende med forsyningsvirksomhederne til de lokale forhold. Kommunerne kan således have forhandlet sig frem til forskellige forrentningsaftaler med deres pengeinstitutter, hvilke kan lægges til grund for opgørelse af markedsrenten. Alternativt kan som retningsgivende for markedsrenten peges på den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som denne opgøres af Nationalbanken.

Der anvendes som hovedregel samme rentesats ved forrentning af gæld og tilgodehavender, jf. dog afsnit 4 nedenfor.

Forrentningen skal som minimum beregnes en gang årligt på grundlag af de mellemværender mellem kommunen og de enkelte kommunale forsyningsvirksomheder, der ved regnskabsårets begyndelse er opført på finansiell status.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at foretage forrentning på grundlag af opgørelser over kommunens mellemværender med forsyningsvirksomhederne i løbet af regnskabsåret, f.eks. månedlige eller kvartalsvise opgørelser.

4. Særlige forhold

Reglerne i bekendtgørelsen gælder ikke i tilfælde, hvor andet særligt er hjemlet i lovgivningen.

4.1. Varmeforsyning

I henhold til lov om indeksregulerede realkreditlån kan der ydes indeksslån til visse varmemforsyningsanlæg. I den udstrækning, kommunen har optaget sådanne indeksslån til et kommunalt varmemforsyningsanlæg, skal kommunen foretage forrentningen af kommunens tilgodehavende ud fra den årlige regulering og forrentning af de pågældende indeksslån

4.2. Affald

I lov nr. 513 af 12. juni 2009 ændring af miljøbeskyttelsesloven (ny organisering af affaldsområdet) samt den tilhørende affaldsbekendtgørelse er det fastlagt, at den almindelige kommunale opgavevaretagelse på affaldsområdet skal gebyrfinansieres. Det er præciseret, at kommunalbestyrelserne skal fastsætte særskilte gebyrer for hver affaldsordning baseret på de udgifter, der er opgjort i kommunalbestyrelsens regnskab. Der skal fastsættes gebyrer for følgende ordninger: 1) Dagrenovation – restaffald, 2) Storskrald og haveaffald, 3) Glas, papir og pap, 4) Farligt affald, 5) Genbrugsstationer og 6) Øvrige.

Dette indebærer, at der på affaldsområdet skal ske mellemregning med kommunen for hvert af de anførte affaldsområder.

Med virkning fra 2011 skal kommunerne fastsætte et gebyr for hver enkelt affaldsordning, kommunen etablerer indenfor hvert af affaldsområderne. Der skal således oprettes en underkonto for hver enkelt ordning.

4.3. El-forsyning

I henhold til bekendtgørelse om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmemforsyningslovens §§ 23 1 og 23 m er netvirksomheder ikke omfattet af det kommunalretlige hvile i sig selv princip, men reguleret i selve bekendtgørelsen. Som følge heraf indgår funktion 9.35.32 El-forsyning ikke i likviditets- og forrentningsreglen, jf. § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder..

For så vidt angår forrentning af kommunernes mellemværende med elforsyningen, er reglerne herfor fastsat i bekendtgørelse om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmemforsyningslovens §§ 23 1 og 23 m. Det følger heraf, at kommunernes mellemværende med netvirksomheder skal forrentes svarende til markedsrenten.

4.4 Vandforsyning og spildevandsforsyning

Med ikrafttræden af lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, er vandforsynings- og spildevandsforsyningsområdet ikke omfattet af det kommunalretlige hvile sig selv princip, men reguleret i selve loven. Som følge heraf indgår funktion 9.35.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt og 9.35.34 Vandforsyning ikke i likviditets- og forrentningsreglen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2.

For så vidt angår forrentning af kommunernes mellemværende med vandselskaberne, er reglerne herfor fastsat i bekendtgørelse om afvikling af mellemværender mellem kommuner og vandselskaber. Det følger heraf, at kommunernes mellemværender med vandselskaberne skal forrentes svarende til markedsrenten.

4.5. I øvrigt

Bekendtgørelsens § 2, stk. 3, indeholder en bestemmelse om, at Indenrigs- og Socialministeren kan meddele tilladelse til at foretage forrentning med en årlig rente, der afviger fra markedsrenten, når særlige forhold taler herfor.

Bestemmelsen sigter på situationer, hvor kommuner har optaget lån til nærmere bestemte forsyningsformål til en fast rente, der afviger væsentligt fra den aktuelle markedsrente. Det følger heraf, at dispensation søges konkret i forhold til det enkelte lån.

5. Ikrafttræden

Bekendtgørelse nr. 152 af 3. februar 2010 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder træder i kraft den 15. februar 2010 og har virkning fra og med regnskabsåret 2010. Vejledning nr. 9100 af 23. august 1991 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder samt vejledning af 16. februar 2001 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder, der er optrykt i "Budget- og regnskabssystem for kommuner", bortfalder.

Indenrigs- og Socialministeriet, den 3. februar 2010

KAREN ELLEMANN

/ Søren H. Thomsen